

Fra fælles forståelse til fælles handling: Hvor længe har vi råd til at vente?

Af Thomas Eggensen, velfærdsteknologisk konsulent, Videnscenter for Velfærdsteknologi

Der er noget paradoksalt over den situation, vi befinder os i på social- og sundhedsområdet.

Danmark mangler allerede social- og sundhedspersonale.

Antallet af ældre borgere stiger markant i de kommende år. De demografiske prognoser ændrer sig ikke.

Mængden af teknologi på social- og sundhedsområdet øges år for år.

Vi er enige om, at velfærdsteknologi skal være en del af løsningen på disse udfordringer. Vi er enige om, at teknologi kan styrke borgernes selvstændighed, øge kvaliteten i plejen og frigøre tid til omsorg. Og vi er enige om, at medarbejderne er centrale og skal have de nødvendige kompetencer til at anvende teknologien meningsfuldt.

Men én ting mangler stadig:

Vi er endnu ikke lykkedes med at omsætte de gode intentioner til en samlet national indsats hvor vi udvikler fagligheden teknologiforståelse indenfor social- og sundhedsområdet.

Det stod klart på den temadag om teknologiforståelse, som Videnscenter for Velfærdsteknologi netop har afholdt med deltagelse af kommuner, regioner, interesseorganisationer, professionshøjskoler, SOSU-skoler og de nationale videnscentre.

Der var stor enighed om behovet og udfordringen.

Men også en erkendelse af, at vi ikke længere kan nøjes med at tale om den.

Teknologien udvikler sig hurtigere end kompetencerne

Mens vi venter på en national strategi for skalering af velfærdsteknologi, implementeres nye teknologier i kommuner og regioner.

Kunstig intelligens finder vej til dokumentation og beslutningsstøtte. Sensorløsninger overvåger borgeres trivsel. Robotteknologi understøtter forflytninger og rehabilitering. Virtuelle løsninger anvendes i undervisning og kompetenceudvikling.

Udviklingen stopper ikke. Spørgsmålet er derfor ikke, om teknologien kommer.

Spørgsmålet er, om vi når at udvikle medarbejdernes teknologiforståelse hurtigt nok.

For teknologi skaber ikke værdi i sig selv.

Værdien opstår først, når medarbejdere kan forstå teknologiens muligheder og begrænsninger, anvende den fagligt forsvarligt, analysere dens konsekvenser og bidrage til at videreudvikle løsningerne i praksis.

Hvis ikke disse kompetencer følger med, risikerer vi at investere millioner i teknologi uden at realisere gevinstene.

Ingen aktør kan løfte opgaven alene

Hvis teknologiforståelse skal etableres som en central faglighed på social- og sundhedsområdet, kræver det et langt tættere sektorsamarbejde end i dag.

SOSU-skolerne kan ikke løfte opgaven alene. Kommunerne kan ikke løfte opgaven alene.

Regionerne kan ikke løfte opgaven alene. Og hverken leverandører, faglige organisationer eller de nationale videnscentre kan løfte den alene.

Der er behov for et fælles nationalt projekt.

Et projekt hvor Det Faglige Udvalg, SOSU-skolerne, kommuner, regioner, arbejdsmarkedets parter og de nationale videnscentre sammen udvikler en fælles retning for, hvad fagligheden teknologiforståelse skal bestå af – og hvordan den skal udvikles gennem hele arbejdslivet.

Fra grunduddannelse til efter- og videreuddannelse. Fra elev til erfaren medarbejder.

Fra projekter til daglig praksis.

Nu skal vi bygge infrastrukturen

Debatten om teknologiforståelse har de senere år handlet om definitioner og fælles begrebsforståelse.

Den debat er vigtig. Men den er ikke længere tilstrækkelig.

Nu skal vi bygge den infrastruktur, der kan udvikle fagligheden i praksis.

Vi har brug for fælles kompetencemål. Vi har brug for fælles læringsforløb.

Vi har brug for nationale samarbejder om kompetenceudvikling.

Og vi har brug for en fælles erkendelse af, at teknologiforståelse ikke er et projekt ved siden af kerneopgaven. Det er en forudsætning for, at fremtidens kerneopgave kan løses.

Spørgsmålet er derfor ikke, om vi skal handle.

Spørgsmålet er: tør vi vente længere?